

Dàn ý Phân tích nhân vật Tràng trong tác phẩm Vợ nhặt

Hướng dẫn xây dựng dàn ý chi tiết cho đề bài văn Phân tích nhân vật Tràng trong truyện ngắn Vợ nhặt của Kim Lân - Văn mẫu lớp 12

Dàn ý chi tiết

I. Mở bài

- Kim Lân là cây bút viết truyện ngắn chuyên nghiệp, ông tập trung viết về cảnh nông thôn, hình tượng người nông dân lao động.
- Vợ nhặt là truyện ngắn đặc sắc viết về người nông dân trong nạn đói năm 1945, nhân vật Tràng là hình tượng đại diện cho số phận của những người nông dân giai đoạn này.

II. Thân bài

1. Hoàn cảnh

- Hoàn cảnh gia đình: dân ngụ cư bị khinh bỉ, cha mất sớm, mẹ già, nhà ở tồi tàn, cuộc sống bấp bênh, ...
- Hoàn cảnh bản thân: xấu xí, thô kệch, “hai con mắt nhỏ tí”, “hai bên quai hàm bạnh ra”, thân hình to lớn vập vạp, trí tuệ ngờ nghệch, vụng về, ...

2. Tâm trạng và hành động

a. Gặp gỡ và quyết định nhặt vợ

- Lần gặp 1: lời hò của Tràng chỉ là lời nói đùa của người lao động chứ không có tình ý gì với cô gái đẩy xe cùng mình.

- Lần gặp 2:

+ Khi bị cô gái mắng, Tràng chỉ cười toét miệng và mời cô ta ăn dù không dư dả gì. Đó là hành động của người nông dân hiền lành tốt bụng.

+ Khi người đàn bà quyết định theo mình về: Tràng trợn nghĩ về việc đèo bồng thêm miệng ăn, nhưng rồi tặc lưỡi “chậc, kệ”. Đây không phải quyết định của kẻ bồng bột mà là thái độ dũng cảm, chấp nhận hoàn cảnh, khát khao hạnh phúc, thương yêu người cùng cảnh ngộ.

+ Đưa người đàn bà lên chợ tỉnh mua đồ: diễn tả sự nghiêm túc, chu đáo của Tràng trước quyết định lấy vợ.

Dàn ý Phân tích nhân vật Tràng trong tác phẩm Vợ nhặt

b. Trên đường về:

+ Về mặt “có cái gì phơn phớt khác thường”, “túm tùm cười một mình”, “cảm thấy vênh vênh tự đắc”, ... Đó là tâm trạng hạnh phúc, hãnh diện.

+ Mua dầu về thắp để khi thị về nhà mình căn nhà trở nên sáng sủa.

c. Khi về đến nhà:

+ Xăm xăm bước vào dọn dẹp sơ qua, thanh minh về sự bừa bộn vì thiếu bàn tay của đàn bà. Hành động ngưỡng ngượng nhưng chân thật, mộc mạc.

+ Khi bà cụ Tứ chưa về, Tràng có cảm giác “sợ sợ” vì lo rằng người vợ sẽ bỏ đi vì gia cảnh quá khó khăn, sợ hạnh phúc sẽ tuột khỏi tay.

+ Sốt ruột chờ mong bà cụ Tứ về để thưa chuyện vì trong cảnh đói khổ vẫn phải nghĩ đến quyết định của mẹ. Đây là biểu hiện của đứa con biết lễ nghĩa.

+ Khi bà cụ Tứ về: thưa chuyện một cách trịnh trọng, biện minh lí do lấy vợ là “phải duyên”, căng thẳng mong mẹ vun đắp. Khi bà cụ Tứ tỏ ý mừng lòng Tràng thả phào, ngực nhẹ hẳn đi.

d. Sáng hôm sau khi tỉnh dậy:

+ Tràng nhận thấy sự thay đổi kì lạ của ngôi nhà (sân vườn, ang nước, quần áo, ...), Tràng nhận ra vai trò và vị trí của người đàn bà trong gia đình. Cũng thấy mình trưởng thành hơn.

+ Lúc ăn cơm trong suy nghĩ của Tràng là hình ảnh đám người đói và lá cờ bay phấp phới. Đó là hình ảnh báo hiệu sự đổi đời, con đường đi mới.

- Nhận xét: Từ khi nhặt được vợ nhân vật đã có sự biến đổi theo chiều hướng tốt đẹp. Qua sự biến đổi này, nhà văn ca ngợi vẻ đẹp của những con người trong cái đói.

III. Kết bài

- Nêu suy nghĩ về nhân vật Tràng.

- Khái quát giá trị nghệ thuật xây dựng nhân vật: đặt nhân vật vào tình huống éo le, độc đáo để nhân vật bộc lộ tâm trạng, tích cách; miêu tả tâm lí nhân vật, ngôn ngữ bình dị, gần gũi.

- Tác phẩm chứa đựng giá trị nhân đạo sâu sắc, phản ánh chân thực tình cảnh người nông dân trong nạn đói, mặt khác cũng phản ánh bản chất tốt đẹp và sức sống mãnh liệt của họ.

Dàn ý Phân tích nhân vật Tràng trong tác phẩm Vợ nhặt

Bài phân tích tham khảo

Vợ nhặt là một trong những tác phẩm xuất sắc nhất của nhà văn Kim Lân. Tác phẩm đã dựng lên cuộc đời, số phận của người dân Việt Nam trong năm 1945 với nạn đói khủng khiếp khi hơn hai triệu người chết đói. Và tất cả đã được phản ánh đầy đủ thông qua nhân vật Tràng – nhân vật trung tâm của tác phẩm.

Nhân vật Tràng có hoàn cảnh, số phận bi đát, đáng thương tiêu biểu cho số phận của những người nông dân trước năm 1945. Nhà văn Kim Lân đã phác họa một vài nét về ngoại hình của nhân vật: quai hàm bạnh ra, dáng đi ngật ngưỡng, lưng to bè như lưng gấu. Tuy chỉ là vài nét nhưng lại cho thấy sự què mùa, thô kệch, xấu xí ở hình dáng của nhân vật này. Đồng thời hình dáng nhân vật cũng in đậm dấu ấn nghề nghiệp, quanh năm phải gồng mình kéo xe, nên dáng người thô kệch, gương mặt trở nên lam lũ, khắc khổ.

Mặc dù là một người trưởng thành, nhưng tính cách của Tràng còn vương lại rất nhiều nét hồn nhiên, thậm chí ngờ nghệch của trẻ con. Tràng thường xuyên trêu đùa với lũ trẻ, rồi ngửa mặt lên trời cười hềnh hếch. Ngoài ra, gia cảnh của Tràng cũng hết sức khốn khổ. Cha mất, chỉ còn lại hai mẹ con Tràng sống với nhau, ngôi nhà nơi hai mẹ con ở dùm dó, siêu vẹo và mảnh vườn lổn nhổn đầy cỏ dại. Không chỉ vậy, Tràng còn là dân ngụ cư, thường bị mọi người coi thường, khinh rẻ, không được phân chia ruộng đất, không được sinh hoạt cùng cộng đồng. Bằng cái nhìn đầy cảm thương, Kim Lân đã ghi lại hình ảnh lam lũ, vất vả của Tràng. Từ tính cách cho đến gia cảnh, nghề nghiệp cho thấy Tràng hội tụ đầy đủ nguy cơ ế vợ.

Một người hội tụ đầy đủ nguy cơ ế vợ như Tràng nhưng lại lấy được vợ hết sức nhanh chóng, chỉ qua hai lần gặp gỡ. Lần đầu, Tràng kéo xe thóc liên đoàn lên tỉnh, Tràng chỉ hát mấy câu vu vơ: “*Muốn ăn cơm trắng mới giò/ Lại đây mà đẩy xe bò với anh nì*”. Nhưng câu hò đã nhắc đến miếng ăn, vô tình tác động mạnh đến người đàn bà đã bị bỏ đói lâu ngày, bởi vậy, thị đã ton ton chạy lại đẩy xe bò với Tràng. Lần thứ hai, chỉ mất bốn bát bánh đúc và một câu nói đùa “*Này, nói đùa chứ, có về với tớ thì ra khuân hàng lên xe rồi cùng về*”. Từ giây phút đó Tràng chính thức có một người vợ. Câu chuyện Tràng lấy vợ quả là một câu chuyện bi hài. Hài là ở chỗ Tràng lấy được vợ quá đổi nhanh chóng dễ dàng. Bi là ở chỗ nạn đói đang hoành hành, Tràng còn chưa lo nổi thân mình, lại đi đèo bồng thêm một người khác, không chỉ vậy, đám cưới là sự kiện quan trọng của đời người lại diễn ra hết sức qua loa, chóng vánh.

Mặc dù sự kiện Tràng lấy vợ diễn ra vô cùng chóng vánh, không có sự chuẩn bị chu đáo, nhưng lại có tác động rất mạnh, khiến cho Tràng có sự thay đổi toàn diện. Trước hết là sự thay đổi tâm lí. Sau khi cô vợ nhặt cùng Tràng về nhà, tâm lí Tràng có sự biến đổi liên tục, đi từ ngạc nhiên đến sung sướng, hạnh phúc, choáng ngợp. Tràng ngạc nhiên bởi không ngờ câu nói đùa của mình, lại khiến người đàn bà kia theo Tràng về thật. Tràng bất giác lo sợ, vì bản thân còn chưa lo xong, lại đèo bồng thêm một người nữa, trong hoàn cảnh nạn đói đang diễn ra tràn lan. Nhưng niềm vui sướng ngập tràn, đã choán lấy tâm

Dàn ý Phân tích nhân vật Tràng trong tác phẩm Vợ nhặt

chí Tràng, khiến Tràng quyết định bỏ ra hai hào mua dầu về thắp với tâm niệm: “*Vợ việc gì thì cũng phải sáng sửa một tí chứ*”. Câu nói có phần quê kệch nhưng lại cho thấy sự tôn trọng của Tràng với vợ, đồng thời hành động đó còn mang ý nghĩa thắp lên niềm tin, hi vọng vào tương lai. Sự xuất hiện của người vợ, đã đem đến cho cuộc sống của Tràng những màu sắc mới mẻ, tương vui cùng với đó là cả niềm tin, hi vọng vào tương lai.

Không chỉ vậy, Tràng còn có sự thay đổi về tính cách. Trước hết là trong cách ứng xử với lũ trẻ, nếu thường ngày Tràng là bạn của chúng, thì hôm nay khi về cùng cô vợ nhặt, Tràng đã nghiêm nét mặt, tỏ vẻ không hài lòng với chúng. Sự vô tâm, vô tính hàng ngày biến mất thay vào đó là dáng điệu của một người đàn ông trưởng thành. Sự thay đổi lớn lao nhất chính là khi Tràng giới thiệu vợ với mẹ. Tràng đã giới thiệu vô cùng trang trọng: “Nhà tôi đó mới về làm bạn với tôi đây u ạ”, “Chúng tôi phải duyên, phải kiếp với nhau ... chẳng qua nó cũng là cái số cả ...”. Ai có thể ngờ rằng một con người quê mùa, cục mịch, ít học lại có thể nói ra những lời sâu sắc, ý nghĩa đến vậy. Tràng đã bỏ qua cái chóng vánh của cuộc hôn nhân, để tránh sự xấu hổ cho cô vợ. Dùng những lời lẽ trang trọng nhất: duyên số, kiếp để lí giải cho việc lấy vợ của mình. Câu nói tuy giản dị nhưng cho thấy sự trưởng thành trong suy nghĩ, cảm nhận của nhân vật này, Tràng đã là một người đàn ông thực thụ.

Sự thay đổi toàn diện và có ý nghĩa nhất trong suy nghĩ và tính cách của Tràng được thể hiện trong buổi sáng đầu tiên khi Tràng có vợ. Sự sung sướng hạnh phúc của người đàn ông có vợ “êm ái, lửng lơ như vừa bước từ giấc mơ ra”. Cùng với đó là sự thay đổi bất ngờ, nhanh chóng, Tràng nhận thức được trách nhiệm của bản thân với gia đình, vun vén hạnh phúc cho tổ ấm của mình. Tràng không chỉ dừng lại ở việc biết lo lắng cho mình, mà còn biết lo lắng cho người khác, không còn sống qua quýt tạm bợ, mà biết lo nghĩ cho tương lai.

Cuối cùng là sự thay đổi trong nhận thức. Cuối tác phẩm hình ảnh lá cờ đỏ phấp phới, cùng sự kiện phá kho thóc nhất, để lại trong Tràng nỗi ân hận, tiếc rẻ vắn vơ, trước đó Tràng hoang mang, sợ hãi. Điều này cho thấy trong Tràng có sự thay đổi nhận thức, việc đi theo Đảng, cách mạng như một hệ quả tất yếu để đem lại tự do cho bản thân, và tương lai tốt đẹp cho cả gia đình.

Tràng đã được nhà văn Kim Lân đặt trong tình huống truyện độc đáo: nhặt được vợ, qua đó khắc họa tính cách, tâm lí nhân vật. Nghệ thuật phân tích, miêu tả diễn biến tâm lí nhân vật tự nhiên, hợp lí. Ngôn ngữ tự nhiên, nhuần nhuyễn, giản dị.

Bằng ngòi bút phân tích tâm lí bậc thầy, ngôn ngữ giản dị mà điêu luyện Kim Lân đã khắc họa thành công nhân vật Tràng. Nhân vật đã vẽ nên chân thực cuộc sống của nhân dân ta trong nạn đói năm 1945. Đồng thời cũng thể hiện sự cảm thông, tin yêu của Kim Lân với số phận những người nông dân bất hạnh vào tương lai tươi sáng của họ.